

# DZIENNIK USTAW



## RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

16 maja

№ 34.

Rok 1922.

<b>Treść:</b> 277.	Ustawa Elektryczna z dnia 21 marca 1922 r. . . . .	484
278.	Ustawa z dnia 28 kwietnia 1922 r. o umorzeniu obligacji 5 <sup>o</sup> / <sub>o</sub> długoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z r. 1920, wpłacanych na poczet nadzwyczajnej daniny państwowej . . . . .	486
279.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 1922 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy o tymczasowym ustroju władz szkolnych na województwa: nowogródzkie, wołyńskie i poleskie oraz na powiaty: białowieski, grodzieński i wołkowyski województwa białostockiego . . . . .	486
280.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1922 r. w przedmiocie rozszerzenia mocy obowiązującej rozporządzenia rządu Rzeszy niemieckiej z dnia 15 stycznia 1919 r. o prawie zabudowy na obszar b. dzielnicy pruskiej położony w obrębie b. linii demarkacyjnej. . . . .	486
281.	Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i Ministra Robót Publicznych z dnia 8 lutego 1922 r. w przedmiocie tymczasowych przepisów egzaminacyjnych na mierniczych przysięgłych (geometrów kl. II w b. Królestwie Polskim) . . . . .	487
282.	Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 maja 1922 r. o utworzeniu okręgu szkolnego warszawskiego. . . . .	488
283.	Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 kwietnia 1922 r. o utworzeniu okręgu szkolnego wileńskiego . . . . .	488
284.	Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 maja 1922 r. o utworzeniu okręgu szkolnego wołyńskiego . . . . .	489
285.	Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 maja 1922 r. o utworzeniu okręgu szkolnego białostockiego . . . . .	489
286.	Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 maja 1922 r. o utworzeniu okręgu szkolnego poleskiego . . . . .	489
287.	Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 27 marca 1922 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu w przedmiocie wykonania ustawy o ograniczeniach w sprzedaży napojów alkoholowych na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz powiatów: białowieskiego, grodzieńskiego i wołkowyskiego województwa białostockiego. . . . .	489
288.	Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 27 marca 1922 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej niektórych rozporządzeń sanitarnych oraz dotyczących aptek na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie i powiaty: grodzieński, wołkowyski i białowieski województwa białostockiego . . . . .	490

289. Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 27 marca 1922 r. w przedmiocie rozciągnięcia na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie oraz powiaty: białowieski, grodzieński i wołkowyski województwa białostockiego mocy obowiązującej przepisów o badaniu żywności i przedmiotów użytku publicznego . . . . . 491
290. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 11 kwietnia 1922 r. w przedmiocie częściowej zmiany rozporządzenia wykonawczego z dnia 28 października 1921 r. o wykonaniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 października 1921 r. w przedmiocie opodatkowania spirytusu i wyrobów wódczanych . . . . . 491
291. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 11 kwietnia 1922 r. o wykonaniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 października 1921 r. w przedmiocie opodatkowania spirytusu i wyrobów wódczanych na obszarze b. dzielnicy pruskiej . . . . . 494
292. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 kwietnia 1922 r. w przedmiocie wykonania art. 17 ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. o ujednostajnieniu na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o państwowym podatku przemysłowym na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej . . . . . 495
293. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 20 kwietnia 1922 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o dalszem podwyższeniu niektórych opłat probierczych . . . . . 496
294. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 29 kwietnia 1922 r. celem wykonania ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. o zasileniu finansów miejskich i o karach nakładanych przez gminy miejskie za fałszywe zeznania podatkowe na obszarach b. zaboru rosyjskiego i austriackiego . . . . . 497

## 277.

## U s t a w a

## Elektryczna

z dnia 21 marca 1922 r.

**Art. 1.** Na wytwarzanie, przetwarzanie, przesyłanie lub rozdzielanie energii elektrycznej w celu zawodowego zbytu albo choćby bez zbytu, lecz w celu zasilania publicznych środków komunikacji, korzystających z prądu silnego, wymagane jest uprawnienie rządowe.

**Art. 2.** Uprawnień udziela się tylko na czas ograniczony. Uprawnienie może być przedłużone na określony przeciąg czasu. Przeniesienie uprawnienia na inną osobę może nastąpić tylko za zezwoleniem rządowym.

**Art. 3.** Uprawnienie może być unieważnione, jeżeli rozpoczęcie robót lub uruchomienie urządzeń nie nastąpiło z winy uprawnionego w oznaczonym terminie.

**Art. 4.** Uprawnienie winno zawierać określenie obszaru zasilanego, termin trwania uprawnienia, termin uruchomienia, warunki dostawy prądu, warunki wykupu (art. 7), oraz wymienienie szczególnych praw i obowiązków, związanych z uprawnieniem.

**Art. 5.** Nadawanie, przedłużanie i unieważnianie uprawnień oraz udzielanie pozwoleń na przeniesienie uprawnień należy do Ministra Robót Publicznych. Minister nadaje uprawnienia na podstawie dochodzeń, przeprowadzanych przez wojewodów w postępowaniu, które określi rozporządzenie wykonawcze.

**Art. 6.** Zakładem elektrycznym w rozumieniu niniejszej ustawy jest urządzenie, służące do wytwarzania, przetwarzania, przesyłania lub rozdzielania energii elektrycznej.

**Art. 7.** Każdy zakład elektryczny, działający na mocy uprawnienia (art. 1), może być przez Państwo w interesie dobra publicznego na warunkach, przewidzianych w umowie z utrzymującym uprawnienie, wykupiony. Prawo wykupu może być na wniosek Ministra Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych przeniesione uchwałą Rady Ministrów na ciała samorządowe lub ich związki, co nie uwalnia tychże od obowiązku uzyskania uprawnienia w myśl przepisów art. 1 — 5.

**Art. 8.** Zakładom elektrycznym, działającym na mocy uprawnienia (art. 1), oraz zakładom elektrycznym państwowym przysługuje prawo korzystania zgodnie z planami, zatwierdzonymi przez Ministra Robót Publicznych, z dróg publicznych tak kołowych, jako też wodnych i żelaznych, z ulic i placów publicznych oraz za odszkodowaniem z posiadłości państwowych, gminnych i prywatnych w celu prowadzenia przewodów nad lub pod ziemią, ustawiania

stacji transformatorów i innych tego rodzaju urządzeń, umocowywania przewodów i wsporników na ścianach i dachach budynków, oraz obcinania gałęzi drzew, rosnących w pobliżu przewodów. W razie braku porozumienia co do wynagrodzenia, wysokość tegoż ustala sąd. Brak porozumienia nie wstrzymuje jednak korzystania z praw powyżej przewidzianych.

Wszelkim innym zakładom elektrycznym prawo korzystania z dróg, ulic i placów publicznych może być udzielane na określony przeciąg czasu bądź przez wojewodę, bądź—gdy idzie o drogi, ulice lub place, będące pod zarządem innych organów—przez te organy za zgodą wojewody.

Przy zatwierdzaniu planów należy zasięgać opinii samorządów, w szczególności pod względem estetycznym.

**Art. 9.** Za szkody i nieszczęśliwe wypadki, spowodowane urządzeniami elektrycznymi, odpowiada przedsiębiorca, eksploatujący zakład elektryczny, jeśli nie udowodni, że szkoda lub wypadek nastąpiły z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, albo zostały wywołane siłą wyższą.

**Art. 10.** Nieruchomości, stale lub czasowo potrzebne do budowy i utrzymania zakładów elektrycznych użyteczności publicznej, mogą być nabyte drogą wywłaszczenia lub czasowo zajęte. Orzeczenie o wywłaszczeniu, względnie czasowym zajęciu, zawierające także określenie na podstawie oszacowania przez niezainteresowanych rzeczoznawców wysokości wynagrodzenia za przedmiot wywłaszczony lub zajęty, wydaje na zasadzie aktu uprawnienia (art. 4) wojewoda.

Strona interesowana niezadowolona z wynagrodzenia, oznaczonego przez władzę administracyjną, może w terminie 30-dniowym od dnia doręczenia orzeczenia zwrócić się do właściwego sądu o oznaczenie wysokości wynagrodzenia w drodze postępowania sądowego. Orzeczenie wywłaszczające nadaje jednak uprawnionemu prawo objęcia w posiadanie przedmiotu wywłaszczonego, jeżeli złoży do depozytu sądowego wynagrodzenie, oznaczone w orzeczeniu władzy administracyjnej.

**Art. 11.** Zakłady elektryczne, istniejące w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej, mogą wytwarzać, przetwarzać, przesyłać lub rozdzielać energię elektryczną bez uprawnień, w art. 1 przewidzianych. Wszelako i dla tych zakładów należy uzyskiwać rzeczono uprawnienia na całokształt urządzeń, jeżeli zakłady te mają zmienić charakter swojej działalności, albo rozszerzyć obszar zasilania, zakreślony umowami, na zasadzie których zakłady te działają w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej albo — gdy chodzi o zakłady komunalne — mają wyjść poza obszar danej jednostki samorządowej.

Dla istniejących zakładów elektrycznych, posiadających uprawnienia (koncesje) rządowe albo umowy koncesyjne z ciałami samorządowymi lub ich związkami, należy uzyskiwać uprawnienia, w art. 1 przewidziane, na całokształt urządzeń również i wtedy, gdy po wygaśnięciu tych uprawnień, względnie umów, zakłady te mają działać nadal na obszarach, objętych temi uprawnieniami, względnie umowami, wyjąwszy przytem wypadki przejścia zakładu, w myśl

takiego uprawnienia lub umowy, na własność koncesjodawcy.

Minister Robót Publicznych mocen jest w poszczególnych wypadkach dla względów dobra publicznego, w razie zamierzonego rozszerzenia obszaru zasilania przez zakład elektryczny, istniejący w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej, nadawać uprawnienia, w art. 1 przewidziane, tylko na to rozszerzenie.

**Art. 12.** Bezterminowe uprawnienia (koncesje) rządowe i bezterminowe umowy koncesyjne z ciałami samorządowymi lub ich związkami, wydane, względnie zawarte przed wejściem w życie ustawy niniejszej, wygasną z mocy samego prawa w dniu 1 stycznia 1972 r. Nie dotyczy to zakładów elektrycznych komunalnych.

**Art. 13.** Uprawnienia (koncesje) rządowe i umowy koncesyjne z ciałami samorządowymi lub ich związkami, wydane, względnie zawarte przed wejściem w życie ustawy niniejszej, wygasną w dniu 1 stycznia 1923 r., jeśli do tego dnia nie nastąpi uruchomienie urządzeń, przewidzianych w tych uprawnieniach, względnie umowach.

**Art. 14.** Każdy zakład elektryczny może być zobowiązany uchwałą Rady Ministrów do oddawania na żądanie Ministra Robót Publicznych zbywającej energii elektrycznej na rzecz elektrowni użyteczności publicznej za odpowiednim wynagrodzeniem. W razie niedojścia do porozumienia wysokość wynagrodzenia oznaczy sąd. Brak porozumienia co do wysokości wynagrodzenia nie wstrzymuje obowiązku dostarczania energii elektrycznej.

**Art. 15.** Zarządzenia w przedmiocie tworzenia nowych i znoszenia istniejących zakładów elektrycznych państwowych, mających cele, wskazane w art. 1, tudzież w przedmiocie rozszerzania obszaru, zasilanego przez takie zakłady, lub zmiany ich charakteru, jak również zarządzenia w przedmiocie przejmowania przez Państwo zakładów elektrycznych, należących do innych osób, winny być wydawane w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych.

Powstawanie takich zakładów winno być poprzedzone dochodzeniem w myśl art. 5.

**Art. 16.** Na budowę i uruchomienie zakładów elektrycznych należy uzyskać pozwolenie policyjno-techniczne. Wszelkie urządzenia elektryczne winny być wykonywane i utrzymywane zgodnie z przepisami technicznymi i normami, zatwierdzonymi przez Ministra Robót Publicznych.

**Art. 17.** Każdy zakład elektryczny obowiązany jest na żądanie Ministra Robót Publicznych dostarczać wszelkich danych technicznych, dotyczących jego ustroju i eksploatacji.

**Art. 18.** Minister Robót Publicznych mocen jest ustanowić opłaty za czynności urzędowe, dokonywane na zasadzie niniejszej ustawy.

**Art. 19.** Przesyłanie energii elektrycznej przez granice Państwa wymaga pozwolenia Rady Ministrów.

**Art. 20.** Energję elektryczną w rozumieniu prawa uważa się za rzecz ruchomą.



**Art. 21.** Minister Robót Publicznych może po-woływać do opinjowania w sprawach elektrycznych doradcze organy fachowe.

**Art. 22.** Wykonanie ustawy niniejszej należy do Ministra Robót Publicznych w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

**Art. 23.** Ustawa niniejsza uzyskuje moc obowiązującą po upływie dni 30 od jej ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego.

Marszałek:

*Trąpczyński*

Prezydent Ministrów:

*Antoni Ponikowski*

Minister Robót Publicznych:

*G. Narutowicz*

## 278.

### U s t a w a

z dnia 28 kwietnia 1922 r.

**o umorzeniu obligacji 5% długoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z r. 1920 wpłaconych na poczet nadzwyczajnej daniny państwowej.**

**Art. 1.** Obligacje 5% długoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z r. 1920, wpłacane w myśl art. 51 ustawy z dnia 16 grudnia 1921 r., o poborze nadzwyczajnej daniny państwowej (Dz. U. R. P. z r. 1922 № 1 poz. 1) na poczet tejże daniny, ulegają natychmiastowemu umorzeniu poza planem umorzenia, załączonym do art. 1 ustawy z dnia 27 lutego 1920 r. w przedmiocie wypuszczenia 5% długoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z r. 1920 (Dz. U. R. P. № 25 poz. 152).

**Art. 2.** Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Ministrowi Skarbu.

**Art. 3.** Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:

*Trąpczyński*

Prezydent Ministrów:

*Antoni Ponikowski*

Minister Skarbu:

*Michalski*

## 279.

### Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 13 kwietnia 1922 r.

**w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy o tymczasowym ustroju władz szkolnych na województwa: nowogródzkie, wołyńskie i poleskie oraz na powiaty: białowiecki, grodzieński i wołkowyski województwa białostockiego.**

Na podstawie art. 6 ustawy z dn. 4 lutego 1921 r. o unormowaniu stanu prawno-politycznego na ziemiach przyłączonych do obszaru Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminarjnym pokoju i rozejmie podpisanej w Rydze dnia 12 października 1920 r. (Dz. U. R. P. № 16 poz. 93) zarządza się co następuje:

§ 1. Moc obowiązującą ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. № 50 poz. 304) rozciąga się na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie oraz na powiaty: białowiecki, grodzieński, i wołkowyski województwa białostockiego.

§ 2. Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 1921 r. w przedmiocie utworzenia władz szkolnych na obszarze ziem, objętych umową o preliminarjnym pokoju i rozejmie podpisaną w Rydze dnia 12 października 1920 r. (Dz. U. R. P. № 15 poz. 51).

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Ministrów  
i Minister Wyznań Religijnych  
i Oświecenia Publicznego:

*Antoni Ponikowski*

## 280.

### Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 26 kwietnia 1922 r.

**w przedmiocie rozszerzenia mocy obowiązującej rozporządzenia rządu Rzeszy niemieckiej z dnia 15 stycznia 1919 r. o prawie zabudowy na obszar b. dzielnicy pruskiej położony w obrębie b. linii demarkacyjnej.**

Na podstawie art. 13 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o wprowadzeniu dekretów, ustaw sejmó-